

เราะมะฎอน : ระหว่างศิยามและอัลกุรอาน

[ไทย]

رمضان ... بين الصيام والقرآن

[باللغة التايلاندية]

ซุฟอัม อุษมาน

صافي عثمان

ตรวจทาน: อุษมาน อิดรีส

مراجعة: عثمان إدريس

สำนักงานความร่วมมือเพื่อการเผยแพร่และสอนอิสลาม อัร-ร็อบวะฮฺ กรุงริยาด

المكتب التعاوني للدعوة وتوعية الجاليات بالربوة بمدينة الرياض

1429 – 2008

เราะมะฎอน : ระหว่างศิยามและอัลกุรอาน

ทำไมต้องเราะมะฎอน?

อัลลอฮ์ สُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ผู้สูงส่งเป็นผู้ที่เปี่ยมยิ่งด้วยวิทยปัญญา พระองค์ทรงสิทธิสมบูรณ์ในการสร้าง การเลือก คัดสรรสิ่งที่พระองค์พอพระทัย พระองค์ไม่ใช่ผู้ที่เราต้องตั้งคำถามว่าทำไมจึงทรงทำเช่นนั้นหรือ เช่นนี้ สิทธิเหล่านี้แท้จริงแล้วคือความลับซึ่งไม่มีใครสามารถครอบครองกุญแจแห่งความลับนั้นนอกจากพระองค์เท่านั้น อย่างไรก็ตาม ด้วยพระเมตตาและความกรุณาอันล้นพ้นที่ทรงมีต่อบ่าวทั้งปวง ความลับบางอย่างได้ถูกไขให้มนุษย์รับรู้บางส่วน เพื่อเป็นความรู้ที่จะให้พวกเขาได้ใช้เป็นประโยชน์ในการดำเนินชีวิต กรณีนี้รวมถึงเหตุผลที่พระองค์เลือกเดือนเราะมะฎอนให้เป็นเดือนที่ประเสริฐเหนือเดือนอื่นๆ ทั้งหมด ทั้งๆ ที่พระองค์เป็นผู้กำหนดเดือนทั้งสองเดือนด้วยพระองค์เอง

เป็นเรื่องที่อยู่นอกเหนือความรู้ของเราว่า เหตุใดองค์อัลลอฮ์จึงเลือกเดือนเราะมะฎอนให้เป็นเดือนแห่งความประเสริฐมากมายล้นเหลือที่แทบจะหาไม่ได้เลยในเดือนอื่นๆ ที่เรารู้ก็คือเดือนเราะมะฎอนเป็นฤดูกาลแห่งความดีงามมากมายเหลือเกิน เป็นเดือนที่เพียบพร้อมไปด้วยบรรยากาศที่แสนวิเศษสำหรับผู้ศรัทธา

إِذَا كَانَ أَوَّلَ لَيْلَةٍ مِنْ شَهْرِ رَمَضَانَ صُفِّدَتِ الشَّيَاطِينُ وَمَرَدَّةُ الْجِنِّ، وَغُلِّقَتْ أَبْوَابُ النَّارِ، فَلَمْ يُفْتَحْ مِنْهَا بَابٌ، وَفُتِّحَتْ أَبْوَابُ الْجَنَّةِ فَلَمْ يُغْلَقْ مِنْهَا بَابٌ، وَيُنَادِي مُنَادٍ : يَا بَاغِيَ الْخَيْرِ أَقْبِلْ، وَيَا بَاغِيَ الشَّرِّ أَقْصِرْ، وَلِلَّهِ عِتْقَاءُ مِنَ النَّارِ، وَذَلِكَ كُلُّ لَيْلَةٍ» (الترمذي

رقم ๖๑๘، صحيح الجامع الصغير للألباني رقم ๗๕๙ : حسن)

“เมื่อคืนแรกของเดือนเราะมะฎอนมาถึง เหล่าชัยฏอนและญินที่ชั่วร้ายทั้งหลายจะถูกมัด ประตูทั้งหลายของนรกจะถูกปิดตึง ไม่มีประตูใดของมันที่ถูกเปิดอยู่เลย ในขณะที่ประตูทั้งหลายของสวรรค์จะถูกเปิดอ้า ไม่มีประตูใดๆ เลยของมันที่ถูกปิด และจะมีผู้ที่ป่าวประกาศเรียกร้องว่า ‘โอ้ผู้ที่ชวนขวายเป็นความประเสริฐ จงรีบมาเถิด โอ้ผู้ที่ชวนขวายเป็นความชั่วร้าย จงหยุดเถิด’ และสำหรับอัลลอฮ์นั้นมีผู้ที่พระองค์จะทรงปลดปล่อยพวกเขาจากนรก สิ่งเหล่านั้น (การเรียกร้องและการปลดปล่อย) จะเกิดขึ้นทุกค่ำคืน (ของเดือนเราะมะฎอน)” (บันทึกโดย อัล-ติรมิซีย)

เราะมะฎอน เหตุใดจึงวิเศษนัก?

อันที่จริงเหตุผลที่ทำให้เราะมะฎอนเป็นเดือนพิเศษที่สุดในหมู่เดือนทั้งหลายนั้น ได้ถูกชี้แจงไว้เรียบร้อยแล้วในอัลกุรอานว่า

شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِّنَ الْهُدَى وَالْفُرْقَانِ فَمَنْ شَهِدَ

مِّنْكُمْ الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ (البقرة : 185)

ความว่า "เดือนเราะมะฎอนนั้น เป็นเดือนที่อัลกุรอานได้ถูกประทานลงมาในฐานะเป็นทางนำ สำหรับมนุษย์ และเป็นหลักฐานอันชัดเจนเกี่ยวกับทางนำและสิ่งที่จำแนกระหว่างความจริง กับความเท็จ ดังนั้นผู้ใดในหมู่พวกเจ้าได้เห็นเดือนนั้นแล้ว ก็จงถือศีลอดในเดือนนั้น" (อัล-บะ เราะอะฮะฮฺ : 185)

มีอายะฮ์อีกสองแห่งที่เกี่ยวข้องกับอายะฮ์ข้างต้นนี้ นั่นคือ

(إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ مُبَارَكَةٍ إِنَّا كُنَّا مُنذِرِينَ) (الدخان : ๓)

ความว่า "แท้จริงเราได้ประทานอัลกุรอานลงมาในคืนอันบะเราะกะฮฺ แท้จริงเราเป็นผู้ตักเตือน" (อัล-ดูคอน : 3)

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ (١) وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ (٢) لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِّنْ أَلْفِ شَهْرٍ (٣) تَنْزِيلُ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِّنْ كُلِّ أَمْرٍ (٤) سَلَامٌ هِيَ حَتَّىٰ مَطْلَعِ الْفَجْرِ (٥)

ความว่า "แท้จริงเราได้ประทานอัลกุรอานลงมาในคืนอัลก๊อดรฺ และอะไรเล่าจะทำให้เจ้ารู้ได้ว่า คืนอัลก๊อดรฺนั้นคืออะไร คืนอัลก๊อดรฺนั้นดียิ่งกว่าหนึ่งพันเดือน บรรดาตามลาอิกะฮฺและอรรุหฺ(ญิบ รีด) จะลงมาในคืนนั้นโดยอนุมัติแห่งพระเจ้าของพวกเขาด้วยกำหนดการของทุกสิ่ง(หมายถึงอัลลลอฮฺจะทรงกำหนดกิจการต่างๆ เช่นรัชกี อายุขัยของมัจลูก ฯลฯ และประทานลงมาใน คืนนี้) คืนนั้นมีความศานติจนกระทั่งรุ่งอรุณ" (สูเราะฮฺ อัล-ก๊อดรฺ)

สรุปแล้ว เหตุที่ทำให้เราะมะฎอนเป็นเดือนพิเศษ นั่นก็เพราะว่า เป็นเดือนที่ "กิตาบ มุบาร็อก" หรือ คัมภีร์อัลกุรอานอันเปี่ยมด้วยบะเราะกะฮฺถูกประทานลงมา จึงกล่าวได้ว่า "เราะมะฎอน อัล-มุบาร็อก" ความ ประเสริฐของเราะมะฎอน แท้ที่จริงแล้วเป็นผลพวงมาจากความประเสริฐของอัลกุรอานนั่นเอง หากเป็นเพราะเหตุ อื่นไม่

"กิตาบ มุบาร็อก" ถูกประทานลงมาในคำคืน "ลัยละตุล ก๊อดรฺ อัล-มุบาเราะกะฮฺ" ในเดือน "เราะมะฎอน อัล-มุบาร็อก" ช่างเป็นสิ่งที่งามยิ่งแท้ อัลลลอฮฺอัคบัร !

อะไรคือบทเรียนจากข้อเท็จจริงนี้?

อัลลลอฮฺได้ตรัสถึงคุณลักษณะของอัลกุรอานว่าเป็น "กิตาบ มุบาร็อก" คัมภีร์ที่มากด้วยบะเราะกะฮฺ (บะ เราะกะฮฺ คือ ความดีงาม ประโยชน์ ความประเสริฐ อันมากมาย) ไว้หลายทีในพระดำรัสของพระองค์ นั่นคือ โองการเหล่านี้

(وَهَذَا كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ مُصَدِّقٌ لِّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَلِتُنذِرَ أُمَّ الْقُرَىٰ وَمَنْ حَوْلَهَا وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَهُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ) (الأنعام : ٩٢)

ความว่า "นี่คือ คัมภีร์(อัลกุรอาน) ที่เราได้ให้ลงมา อันเป็นคัมภีร์ที่มีบะเราะกะฮ์มากมาย ที่ยืนยันสิ่งซึ่งอยู่เยื้องหน้าคัมภีร์นี้(หมายถึงยืนยันตามคัมภีร์ที่ถูกประทานลงมาก่อนหน้านี้) และเพื่อที่เจ้าจะได้ตักเตือนแม่แห่งเมืองทั้งหลายและผู้ที่อยู่รอบๆ แม่เมืองนั้น และบรรดาผู้ที่ศรัทธาต่ออาคิเราะฮ์นั้น พวกเขาย่อมศรัทธาต่อคัมภีร์นี้ และขณะเดียวกันพวกเขาก็จะรักษาการละหมาดของพวกเขา" (อัล-อันอาม : 92)

(وَهَذَا كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ فَاتَّبِعُوهُ وَاتَّقُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ) (الأنعام : ١٥٥)

ความว่า "และนี่แหละคือคัมภีร์ที่มีบะเราะกะฮ์อันมากมาย ซึ่งเราได้ให้คัมภีร์ลงมายังเจ้า จงปฏิบัติตามคัมภีร์นั้นเถิดและจงตักวา เพื่อว่าพวกเจ้าจะได้รับ ความกรุณาเมตตา" (อัล-อันอาม : 155)

(وَهَذَا ذِكْرٌ مُّبَارَكٌ أَنْزَلْنَاهُ أَفَأَنْتُمْ لَهُ مُنْكَرُونَ) (الأنبياء : ٥٠)

ความว่า "และนี่คือ อัลกุรอานอันมากด้วยบะเราะกะฮ์ ซึ่งเราได้ให้มันลงมา แล้วพวกเจ้ายังจะปฏิเสธมันอีกหรือ" (อัล-อันบิยาฮ์ : 50)

(كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ مُبَارَكٌ لِيَدَّبَّرُوا آيَاتِهِ وَلِيَتَذَكَّرَ أُولُو الْأَلْبَابِ) (ص : ٢٩)

ความว่า "คัมภีร์(อัลกุรอาน)เราได้ประทานลงมาให้แก่เจ้าซึ่งมีบะเราะกะฮ์อันมากมาย เพื่อพวกเขาจะได้พิจารณาพิจารณาโอองการต่างๆ ของอัลกุรอาน และเพื่อปวงผู้มีสติปัญญาจะได้ใคร่ครวญ" (ศอด : 29)

อัซ-เซากานีย์ ได้ให้คำอธิบายของคำว่า "อัล-มุบาร็อก" คือ มากด้วยบะเราะกะฮ์ เพราะเหตุที่อัลกุรอานมีคุณประโยชน์ทั้งในเรื่องโลกและเรื่องศาสนา (ดู พิตฮุล เกาะดีร อธิบายอายะฮ์ 155 สูเราะฮ์ อัล-อันอาม)

ข้อสังเกตก็คือ บะเราะกะฮ์ เองก็หมายถึงการเพิ่มพูน ความประเสริฐและประโยชน์อันมากมายแล้ว (ดู ลีซานุลอะหรับ, ตัฟซีร อัล-กุรฎีย์, ตัฟซีร อัล-บะหฺรุล มูนิฎ) มุบาร็อก จึงย่อมาหมายถึงความประเสริฐที่ทบทวีคุณยิ่งขึ้นอีกหลายเท่า

คุณลักษณะนี้คู่ควรยิ่งแล้วกับมหาคัมภีร์อัลกุรอาน เพราะมันถูกขยายความด้วยคุณลักษณะย่อยอีกมากมายที่บ่งบอกถึงความเป็นบะเราะกะฮ์ของคัมภีร์อัลกุรอานเล่มนี้เอง เช่น

شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِّنَ الْهُدَىٰ وَالْفُرْقَانِ (البقرة :

(١٨٥

ความว่า "เดือนเราะมะฎอนนั้น เป็นเดือนที่อัลกุรอานได้ถูกประทานลงมาในฐานะเป็นทางนำสำหรับมนุษย์ และเป็นหลักฐานอันชัดเจนเกี่ยวกับทางนำและสิ่งที่จำแนกระหว่างความจริงกับความเท็จ ดังนั้นผู้ใดในหมู่พวกเจ้าได้เห็นเดือนนั้นแล้ว ก็จงถือศีลอดในเดือนนั้น" (อัล-บะเกาะเราะฮะฮ์ : 185)

وَلَقَدْ جِئْنَاهُمْ بِكِتَابٍ فَصَّلْنَاهُ عَلَىٰ عِلْمٍ هُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ (الأعراف : ٥٢)

ความว่า "และแท้จริงนั้นเราได้นำคัมภีร์ฉบับหนึ่งมาให้แก่พวกเขาแล้ว ซึ่งเราได้แจกแจงคัมภีร์นั้นด้วยความรอบรู้ ทั้งนี้เพื่อเป็นทางนำและเป็นความเมตตาแก่กลุ่มชนที่ศรัทธา" (อัล-อะฮ์รอฟ : 52)

وَنُنزِّلُ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ وَلَا يَزِيدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا خَسَارًا (الإسراء :

(٨٢

ความว่า "และเราได้ให้ส่วนหนึ่งจากอัลกุรอานลงมาซึ่ง เป็นการบำบัดและความเมตตาแก่บรรดาผู้ศรัทธาและมันมิได้เพิ่มอันใดแก่พวกอธรรม นอกจากการขาดทุนเท่านั้น" (อัล-อิสรอฮ์ : 82)

قُلْ هُوَ لِلَّذِينَ آمَنُوا هُدًى وَشِفَاءٌ وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ فِي آذَانِهِمْ وَقْرٌ وَهُوَ عَلَيْهِمْ عَمًى

أُولَٰئِكَ يُنَادُونَ مِن مَّكَانٍ بَعِيدٍ (فصلت : ٤٤)

ความว่า "จงกล่าวเถิด(มุหัมมัด) อัลกุรอานนั้นเป็นทางนำและการบำบัดแก่บรรดาผู้ศรัทธา ส่วนบรรดาผู้ไม่ศรัทธานั้น อัลกุรอานจะทำให้พวกเขาหูหนวกตาบอด ชนเหล่านี้จะถูกร้องเรียกจากสถานที่อันไกล(เป็นการเปรียบเทียบกับผู้ที่อยู่ห่างไกลจากทางนำ)" (ฟุศศิลัต : 44)

يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءتُكُم مَّوْعِظَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَشِفَاءٌ لِّمَا فِي الصُّدُورِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ

لِّلْمُؤْمِنِينَ (يونس : ٥٧)

ความว่า "โอ้มนุษย์เอ๋ย แท้จริง ข้อตักเตือน(อัลกุรอาน)จากพระเจ้าของพวกท่านได้มายังพวกท่านแล้ว และ(มัน)เป็นการบำบัดสิ่งที่มีอยู่ในทรวงอก และเป็นทางนำ และเป็นความเมตตาแก่บรรดาผู้ศรัทธา" (ยูนุส : 57)

(يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ بُرْهَانٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ نُورًا مُّبِينًا) (النساء : ١٧٤)

ความว่า "มนุษยชาติทั้งหลาย! แท้จริง ได้มีหลักฐานจากพระเจ้าของพวกเขาเข้ามายังพวกเขาแล้ว(หมายถึงท่านนบีมุหัมมัด คืออัลลิลลอฮฺ อะลียฺ วะสัลลิม) และเราได้ให้แสงสว่างอันแจ่มแจ้ง(หมายถึงอัลกุรอาน)ลงมาแก่พวกเขาด้วย" (อัน-นิสาฮ์ : 174)

สรุปคุณลักษณะบางส่วนที่บ่งบอกถึงบะเราะกะฮฺของอัลกุรอานคือ

- หูดา (هدى) ทางนำ ช่วยนี้้นำทางที่ถูกต้องจากทางที่หลงผิด
- เราะห์มะฮฺ (رحمة) ความเมตตา เพราะการมีทางนำจะทำให้มนุษย์ประสบแต่ความสุข
- ชิฟาฮ์ (شفاء) การบำบัดและการเยียวยาให้หาย โดยเฉพาะโรคทางจิตใจ
- เมาอิซาฮฺ (موعظة) การตักเตือน มิให้มนุษย์หลงทำผิดที่อาจจะก่อภัยต่อตนเองและผู้อื่น
- บัยยีนัต (بينات) การชี้แจง บอกกล่าวทุกเรื่องราวที่จำเป็นแก่มนุษย์
- นูร (نور) แสงที่สองประกาย ส่องให้มนุษย์ได้เห็นทางสว่างเพื่อการรอดพ้นจากความมืดมนหลงทาง

ด้วยเหตุนี้ จึงมีหะดีษซึ่งแม้จะเป็นสายรายงานที่อ่อน แต่ความหมายของมันช่างสัจยิ่งว่า

فَضْلُ الْقُرْآنِ عَلَى سَائِرِ الْكَلَامِ كَفَضْلِ الرَّحْمَنِ عَلَى سَائِرِ خَلْقِهِ» (ضعيف الجامع

(๓๙๗)

ความว่า "ความประเสริฐของอัลกุรอานเหนือถ้อยคำทั้งปวงนั้น เปรียบเหมือนความประเสริฐของเอกองค์อัลลิลลอฮฺผู้ทรงเมตตาเหนือมัลลูกทั้งปวงของพระองค์"

ทั้งหมดที่กล่าวมาคือคุณลักษณะแห่งมหัศจรรย์อัลกุรอานอันบะเราะกะฮฺนี้ ที่เป็นเช่นนั้น เพราะนี่คือถ้อยดำรัสแห่งองค์อัลลิลลอฮฺพระเจ้าผู้ทรงอภิบาล ความยิ่งใหญ่ของถ้อยดำรัสแห่งพระองค์ไหนเลยจะหาสิ่งอื่นมาเทียบเคียงได้ และเพราะเป็นถ้อยดำรัสแห่งพระองค์ อัลกุรอานจึงเป็นแหล่งรวมความดีงามและความประเสริฐอันแสนวิเศษมากมายเหนือคำบรรยาย ... อัลลิลลอฮฺอักบัร ะลิลลิลลาฮฺฮิดหัมด์ !

อัลกุรอานกับเดือนแห่งการศิยาม

ในเดือนที่อัลลิลลอฮฺทรงประทานอัลกุรอานลงมา เหตุใดจึงทรงมีบัญชาให้บรรดาผู้ศรัทธาทำการศิยาม (ถือศีลอด) ? นี่เป็นคำถามที่นักศึกษายังอีกข้อหนึ่งและจำเป็นที่เดียวที่ต้องรู้จนเข้าใจ

อัลลิลลอฮฺได้บอกถึงจุดประสงค์ของการถือศีลอดหรือการศิยามว่า เพื่อสร้างตัว

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ
(البقرة : 183)

ความว่า "โอ้ บรรดาผู้ศรัทธาทั้งหลาย ได้ถูกบัญญัติแก่พวกเจ้าซึ่งการศิยาม(ถือศีลอด) เช่นที่ได้ถูกบัญญัติแก่บรรดาคนก่อนหน้าพวกเจ้า เพื่อว่าพวกเจ้าจะตักวา" (อัล-บะเกาะเราะฮะฮุ : 183)

แท้จริงแล้ว ศิยามมีจุดประสงค์เพื่อสร้างตักวา เพราะตักวามีความเกี่ยวพันกับอัลกุรอาน ตักวาคือกุญแจที่เป็นเงื่อนไขจำเป็นสำหรับการรับทางนำของอัลกุรอาน ในต้นสูเราะฮุ อัล-บะเกาะเราะฮะฮุ ซึ่งเป็นสูเราะฮุเดียวกันที่มีบัญชาให้ถือศีลอด อัลลอฮุได้ทรงประกาศชัดเจนว่าทางนำแห่งอัลกุรอานจะมีผลต่อ "มุตตะกีน" บรรดาผู้ที่มีตักวา โดยไม่มีข้อกังขาหรือข้อสงสัยใดๆ เลย

ذَلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ (البقرة : 2)

ความว่า "คัมภีร์(อัลกุรอาน)นั้น ไม่มีข้อเคลือบแคลงสงสัยอยู่ในนั้น มันคือทางนำสำหรับบรรดามุตตะกีน(ผู้มีตักวา)" (อัล-บะเกาะเราะฮะฮุ : 2)

สร้างตักวาเพื่อรับทางนำอัลกุรอาน

เนื่องจากทางนำแห่งมหาคัมภีร์อันบะเราะกะฮุคู่ควรกับบรรดามุตตะกีนผู้ตักวา จึงจำเป็นที่เราต้องสร้างตักวาเพื่อรองรับอัลกุรอาน การสร้างตักวาคือการสร้างที่หัวใจ เพราะตักวาอยู่ที่หัวใจ ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลิม กล่าวว่า

«التَّقْوَى هَاهُنَا» وَيُشِيرُ إِلَى صَدْرِهِ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ. (مسلم 4650)

ความว่า "ตักวา อยู่ตรงนี้" แล้วท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลิม ก็ชี้ไปยังหน้าอกของท่าน ท่านทำเช่นนั้นสามครั้ง (มุสลิม 4650)

สร้างตักวาก็คือสร้างหัวใจให้พร้อมที่จะน้อมรับทางนำอัลกุรอาน เพราะเดิมทีนั้นอัลลอฮุประทานอัลกุรอานลงมายังหัวใจของท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลิม การน้อมรับอัลกุรอานจึงต้องรับมันด้วยหัวใจเท่านั้น

وَإِنَّهُ لَتَنزِيلُ رَبِّ الْعَالَمِينَ، نَزَلَ بِهِ الرُّوحُ الْأَمِينُ، عَلَى قَلْبِكَ لِتَكُونَ مِنَ الْمُنذِرِينَ

(الشعراء : 192 - 194)

ความว่า "และแท้จริงมัน เป็นการประทานลงมาของพระเจ้าแห่งสากลโลก อีรฺรูหฺ(มลาอิกะฮุญิบรีล) ผู้ซื่อสัตย์ ได้นำมันลงมายังหัวใจของเจ้าเพื่อเจ้าจักได้เป็นผู้ตักเตือนคนหนึ่ง" (อัล-ชูอะรอฮ์ : 192-194)

คุณค่าและประโยชน์ของอัลกุรอานจะมีผลสัมฤทธิ์ที่เด่นชัดก็ต่อเมื่อได้เข้าซึมซับในหัวใจของบรรดาผู้ตักวา เปรียบได้เช่นว่าหัวใจของผู้ตักวา คือ ภาชนะที่สะอาดใสซึ่งเปิดอ้าพร้อมรองรับสายน้ำแห่งบะเราะกะฮ์จากอัลกุรอานที่โปรยปรายลงมาในเดือนเราะมะฎอน ส่วนหัวใจของผู้ไม่มีตักวาเปรียบเหมือนภาชนะที่โศโครก แม้จะมีน้ำฝนลงมาเต็มปริ่มแต่น้ำนั้นเมื่ออยู่ในภาชนะที่สกปรกก็กลายเป็นน้ำที่ใช้ประโยชน์ไม่ได้ หรืออาจจะเปรียบได้เช่น ภาชนะที่ปิดฝาสนิท แม้จะมีฝนเทกระหน่ำลงมาหนักเพียงใด ภาชนะนั้นก็ว่างเปล่าหาได้รองรับน้ำฝนนั้นไม่ ยังคงเป็นภาชนะที่ไร้น้ำอยู่เช่นนั้นเรื่อยไป ... อัลลอฮ์ลุมสุตะฮาน

เมื่อตักวาจำเป็นสำหรับการรองรับทางนำของอัลกุรอาน ดังนั้น ในเดือนที่มีการประทานอัลกุรอาน อัลลอฮ์ จึงมีบัญชาให้เราสร้างตักวาด้วยศิยามนั่นเอง เช่นที่อัลลอฮ์ระบุไว้ชัดเจนแล้วในพระดำรัสของพระองค์ "ถูกบัญชา แก่สุเจ้าซึ่งการศิยาม ... เผื่อสุเจ้าจะตักวา"

ศิยามสร้างตักวาได้อย่างไร?

เมื่ออัลลอฮ์ประสงค์จะให้มนุษย์สร้างตักวา พระองค์จึงมีบัญชาให้ศิยาม เพราะมันคืออะมัลที่ประกอบไปด้วยปัจจัยมากมายอันพร้อมยิ่งที่จะปลูกตักวาให้เกิดขึ้นในหัวใจของผู้ศิยาม ตัวอย่างที่แสดงให้เห็นว่า ศิยามเป็นสุดยอดกระบวนการสร้างตักวา คือหะดีษเหล่านี้

ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลิม ได้กล่าวว่า

«كُلُّ عَمَلِ ابْنِ آدَمَ يُضَاعَفُ، الْحَسَنَةُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا إِلَى سَبْعِمِائَةِ ضِعْفٍ، قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ :

إِلَّا الصَّوْمَ فَإِنَّهُ لِي وَأَنَا أَجْزِي بِهِ، يَدْعُ شَهْوَتَهُ وَطَعَامَهُ مِنْ أَجْلِي» (مسلم 1945)

ความว่า "อะมัลของลูกหลานอาดัม (มนุษย์) นั้นจะถูกเพิ่มให้ทวีคูณ หนึ่งความดีจะถูกคูณสิบเท่าจนถึงเจ็ดร้อยเท่า อัลลอฮ์ได้ตรัสว่า 'ยกเว้นการศิยาม เพราะแท้จริงมันเป็นของข้า และข้าจะเป็นผู้ตอบแทนมันเอง (โดยไม่กำหนดผลบุญตายตัวเหมือนการปฏิบัติอะมัลอื่น ๆ) เขา (ผู้ศิยาม) นั้นได้งดสนองความใคร่และละทิ้งอาหาร (ด้วยความบริสุทธิ์ใจ) เพราะข้า' " (บันทึกโดยมุสลิม 1945)

หะดีษนี้ได้บอกถึงลักษณะแห่งตักวาในการศิยามชัดเจนยิ่ง กล่าวคือ ผู้ศิยามจะไม่แตะต้องอาหารและเครื่องดื่มเลยในช่วงที่ถือศิยามตอนกลางวัน ทั้งๆ ที่มีโอกาสจะทำเช่นนั้นได้ในที่ลับตาเพียงคนเดียว แต่ที่ไม่ทำ เพราะจิตสำนึกยังคงนึกถึงอัลลอฮ์ และให้ความสำคัญต่อคำสั่งของพระองค์เหนือสิ่งอื่นใด และนี่ก็คือหัวใจของการตักวาต่อพระองค์

ในอีกหะดีษหนึ่งท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลิม ได้กล่าวว่า

«الصِّيَامُ جُنَّةٌ، فَلَا يَرْفُثُ وَلَا يَجْهَلُ وَإِنْ امْرُؤٌ قَاتَلَهُ أَوْ شَاتَمَهُ فَلْيَقُلْ إِنِّي صَائِمٌ مَرَّتَيْنِ»

(البخاري 1761)

ความว่า "การถือศิยามนั้นเป็นโล่ป้องกัน ดังนั้น (เมื่อผู้ใดศิยาม) เขาอย่าได้กระทำ(หรือพูด)สิ่งอันลามกและอย่าได้ประพฤติไม่ดีเยี่ยงคนไม่รู้ และหากแม้มีผู้ใดมาทำร้ายหรือด่าทอเขา ให้เขาตอบกลับ(ไปเพียงว่า) แท้จริงฉันเป็นผู้ศิยาม แท้จริงฉันเป็นผู้ศิยาม" (อัล-บุคอรี 1761)

การศิยามส่งผลให้ผู้ปฏิบัติอะมัลศิยามมีขันติธรรมในตนเอง ไม่เพียงเท่านั้น แต่ยังส่งผลให้เกิดสันติกับคนรอบข้างด้วย แม้กระทั่งกับผู้ที่ต้องการทำร้ายเขา สิ่งนี้หากไม่เป็นเพราะคำนึงถึงความยิ่งใหญ่ของศิยามอันเป็นบัญชาแห่งอัลลอฮ์ที่เขาต้องพยายามรักษามันให้สมบูรณ์แล้ว ก็คงจะเกิดภาวะตั้งเครียดจนถึงขั้นแตกปากแตกเสียงหรือต่ออยห่มดต่อยมวายเป็นแน่แท้ แต่ด้วยศิยามซึ่งท่านนบีบอกว่าเป็น "โล่ป้องกัน" ทำให้เขามีตักวาและไม่แสดงออกด้วยอาการไม่เหมาะสม นี่คือภาพลักษณ์หนึ่งของตักวาที่ซ่อนอยู่ในศิยาม

ในหะดีษอีกบทหนึ่งท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม บอกว่า

«مَنْ لَمْ يَدَعْ قَوْلَ الزُّورِ وَالْعَمَلَ بِهِ فَلَيْسَ لِلَّهِ حَاجَةٌ فِي أَنْ يَدَعَ طَعَامَهُ وَشَرَابَهُ» (البخاري رقم 1770)

ความว่า "ผู้ใดที่ไม่ละทิ้งการพูดเท็จและการกระทำอันเป็นเท็จ ดังนั้นย่อมไม่เป็นการจำเป็นสำหรับอัลลอฮ์ที่เขาผู้นั้นต้องละทิ้งอาหารและเครื่องดื่มของเขา" (อัล-บุคอรี 1770)

หะดีษนี้ให้บทเรียนว่า การศิยามคือการละทิ้งไม่ทานอาหารและเครื่องดื่ม และไม่สนองอารมณ์ทางเพศ หลักการนี้กำหนดมาเพื่อฝึกฝนให้ผู้ศิยามอดทนกับวัตถุปัจจัยซึ่งแต่เดิมนั้นเคยเป็นที่อนุมัต(หะลาล)แก่เขา เมื่อสามารถยับยั้งซึ่งใจและงดจากสิ่งที่หะลาลได้ ก็ย่อมต้องหักห้ามจากสิ่งที่ไม่เป็นที่อนุมัตแต่แรกได้เช่นกัน กระบวนการนี้เห็นชัดเจนว่า เป็นกระบวนการสร้างตักวาให้เกิดขึ้นในตัวมนุษย์ เพราะฉะนั้น ถ้าหากผู้ศิยามยังคงพูดโกหกและประพฤติไม่เหมาะสมไม่ควรในขณะที่ยังถือศิยามอยู่ ก็แสดงว่าการศิยามของเขาไม่มีผลใดๆ ในการสร้างตักวาเลย ... นะอูซุบิลลาฮุมินซาลิก

ในหะดีษอีกบทหนึ่งท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้กล่าวว่า

«اتَّقُوا النَّارَ وَلَوْ بِشِقِّ تَمْرَةٍ، فَإِنْ لَمْ تَجِدْ فَبِكَلِمَةٍ طَيِّبَةٍ» (البخاري 5064، مسلم 1689)

ความว่า "พวกท่านจงเกรงกลัวต่ออนรก (หมายถึงปกป้องตัวเองให้พ้นจากการลงโทษในนรก) แม้เพียงด้วยการให้ทานซึ่งหนึ่งของผลอินทผลัม หากผู้ใดไม่มี(ของที่จะให้ทาน) ก็ให้เขาพูดจาด้วยคำพูดที่ดี" (อัล-บุคอรี 5564, มุสลิม 1689)

เศาะดะเกาะฮ์หรือการให้ทานคือผลแห่งตักวา เพราะมันเป็นการบังคับจิตใจให้อยู่เหนือวัตถุ เป็นการมองการณ์ไกลทะลุผ่านไปถึงอาคิเราะฮ์ ไม่ให้ผูกพันกับโลกอันไม่จีรังนี้จนเกินขอบเขต การสร้างตักวาด้วยการบริจาคทานนั้นได้รับการส่งเสริมสนับสนุนอย่างยิ่งให้ปฏิบัติในเดือนเราะมะฎอน เช่น การจ่ายเศาะดะเกาะฮ์ การให้อาหารแก่ผู้ละศีลอด ฯลฯ และท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม เองก็เป็นตัวอย่างที่ดีเยี่ยมในเรื่องความใจ

บุญสุนทานในเดือนอันบะเราะกะฮฺนี้ การให้ทานไม่จำเป็นต้องมีเงื่อนไขว่าต้องออกเป็นทรัพย์สมบัติหรือให้สิ่งที่คิดว่ามีค่ามีราคาเท่านั้น ในหะดีษเองก็บอกชัดว่า แม้เพียงด้วยซีกหนึ่งของผลอินทผลัมเล็กก็สามารถทำทานได้ สิ่งทีมากกว่านั้นอย่างอาหารคาวหวานหรือแม้แต่ น้ำก็ยอมใช้ทำทานแก่ผู้ละศีลอดได้เช่นกัน จึงไม่ควรละเลย และหากไม่มีสิ่งใดจะให้ทานจริงๆ ก็ให้พูดด้วยถ้อยคำที่ดี ซึ่งมีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าการให้ทานเลย ... อัลลอฮ์อัคริบร์ !

สรุป

จากศิยามและอะมัลต่างๆในเดือนเราะมะฎอน ... นำไปสู่การสร้างความพร้อมให้กับตัวเองด้วยดีทักวา ... เพื่อน้อมรับทางนำแห่งอัลกุรอานโดยสมบูรณ์

นี่คือข้อเท็จจริงอันเป็นโครงสร้างของเราเราะมะฎอน นั่นคือสร้างตนให้พร้อมเพื่อการเป็น "อะฮฺลุล กุรอาน" หมายถึง คนของอัลกุรอานที่ปฏิบัติตามคำสอนต่างๆ ของอัลกุรอานนั่นเอง (มีปรากฏการเรียกขานชื่อนี้ในหะดีษที่บันทึกโดยมุสลิม 1338)

อะมัลต่างๆ อันมากมายทั้งที่บังคับและส่งเสริมให้ทำในเดือนเราะมะฎอน ล้วนเป็นกระบวนการเพื่อสร้างดีทักวาให้เกิดขึ้นในตัวผู้ศรัทธา เพื่อเตรียมพร้อมรองรับทางนำแห่งอัลกุรอาน ซึ่งถูกประทานลงมาในเดือนนี้ เมื่อมนุษย์คนหนึ่งได้รับทางนำแห่งอัลกุรอานและได้นำทางนำนั้นมาใช้ในชีวิตของเขา ก็ไม่เป็นที่กังขาอีกเลยว่าชีวิตของเขาจะสมบูรณ์แค่ไหน เราทั้งสองต่างก็มุ่งมั่นที่จะเป็นเช่นนั้น เยี่ยงตัวอย่างอันยิ่งใหญ่ของเราคือท่านนบีคืออัลลิลลอฮ์ อะลียิ วะสลัลัม ซึ่งมีคุณลักษณะตามที่ท่านหญิงอาอิชะฮฺ เราะฎิยัลลอฮุ อันฮา ได้บอกว่า

« كان خلقه القرآن » (صحيح الجامع ٤٨١١)

ความว่า "ลักษณะนิสัยของท่านนบี คืออัลลิลลอฮ์ อะลียิ วะสลัลัม นั่น ก็คืออัลกุรอาน" (เศาะฮิฮฺ อัล-ญามิอฺ 4811)

เมื่ออัลกุรอานคือวิถีในการดำเนินชีวิต จนเสมือนว่าได้หลอมรวมกับทางนำอันงดงามนี้ เมื่อนั้นความบะเราะกะฮฺแห่งถ้อยดำรัสของเอกองค์อัลลอฮ์ผู้ทรงสร้าง ผู้ทรงอภิบาล ผู้ทรงเมตตาและปรานี ก็แผ่กระจายความประเสริฐให้เจ้าของชีวิตนั้น นี่แหละคือ "หะยาต ฎ็อยยิบะฮฺ" ชีวิตที่ดีอันแท้จริง ที่เราทุกคนต่างปรารถนา

(مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنْتَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيَاةً طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ) (النحل : ٩٧)

ความว่า "ผู้ใดที่กระทำความดี ไม่ว่าจะชายหรือหญิง โดยที่เขาผู้นั้นเป็นผู้ศรัทธา แน่แท้เรา จะให้เขามีชีวิตด้วยชีวิตที่ดี และเราจะให้ผลตอบแทนแก่พวกเขาด้วยผลบุญที่ดีที่สุดจากที่พวกเขาได้ปฏิบัติมา" (อัน-นะหฺล : 97)

ขออัลลอฮ์ทรงประทานให้เราะมะฎอนของเราเป็นเดือนแห่งการสร้างดีทักวา เพื่อการได้รับทางนำจากอัลกุรอาน ที่จะสร้างชีวิตที่ดีให้กับเราทั้งในโลกนี้และโลกหน้า อามีน